

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

DECIZIE

Cererea nr. 3524/10

ARHIEPISCOPIA ROMANO-CATOLICĂ DIN BUCUREȘTI

împotriva României

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită la 13 noiembrie 2018 într-o cameră compusă din:

Paulo Pinto de Albuquerque, *președinte*,

Egidijus Kūris,

Iulia Antoanella Motoc, *judcători*,

și Andrea Tamietti, *grefier adjunct de secție*,

având în vedere cererea menționată anterior, introdusă la 12 ianuarie 2010, având în vedere observațiile prezentate de guvernul pârât și cele prezentate ca răspuns de reclamantă,

după ce a deliberat în acest sens, pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. Reclamanta, Arhiepiscopia Romano-Catolică din București, este o comunitate religioasă din România cu sediul la București. Aceasta este reprezentată în fața Curții de C.-L. Popescu, avocat în București.

2. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul său guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

A. Circumstanțele cauzei

3. Faptele cauzei, astfel cum au fost expuse de către părți, se pot rezuma după cum urmează.

1. Contextul cauzei

4. Construită la sfârșitul secolului al XIX-lea, Catedrala Sfântul Iosif din București („Catedrala”) și palatul arhiepiscopal sunt în proprietatea reclamantei. Sunt clasificate drept monumente istorice.

5. În ianuarie 1998, societatea comercială Millennium Building Development S.R.L. („societatea M.”) a cumpărat mai multe terenuri situate în apropierea imediată a acestor imobile [a se vedea, de asemenea, *S.C. Millennium Building Development S.R.L. împotriva României* (dec.), nr. 10787/08, 10 aprilie 2012].

6. Societatea M. a solicitat o autorizație de construire, care i-a fost eliberată, la 24 februarie 2006, de către primar. A primit astfel autorizația de a construi un imobil cu o înălțime de 75 metri, compus din subsol de patru niveluri și nouăsprezece etaje, situat la 1,90 m distanță de zidul de împrejmuire a proprietății reclamantei, și la 8,65 metri de Catedrală.

7. Lucrările au început la 23 martie 2006.

8. Temându-se de consecințele negative asupra solidității Catedralei, reclamanta a întreprins mai multe demersuri pentru a împiedica desfășurarea lucrărilor.

9. La cererea reclamantei, Senatul a constituit o comisie de anchetă având drept scop investigarea circumstanțelor în care a fost eliberată autorizația de construire. Comisia de anchetă astfel constituită a solicitat Guvernului și Ministerului Public să verifice legalitatea autorizației. Guvernul a instituit o comisie care a recomandat să se aștepte finalizarea procedurilor judiciare pentru motivul că o intervenție pe parcursul derulării litigiului ar încălca autoritatea puterii judiciare.

2. Acțiunea în contencios administrativ având ca obiect anularea autorizației de construire

a) Cererea de anulare a autorizației de construire

10. Printr-o acțiune în contencios administrativ introdusă la 28 aprilie 2006 împotriva primarului și a societății M., reclamanta solicita suspendarea lucrărilor și, pe fond, anularea autorizației de construire.

11. Printr-o hotărâre din 10 iulie 2007, Tribunalul Județean Dolj a dispus oprirea temporară a lucrărilor până la examinarea cauzei pe fond.

12. Lucrările au fost oprite în perioada 10 iulie 2007 – 25 iunie 2009 (infra, pct. 15).

13. Cu privire la fondul litigiului, printr-o sentință din 27 februarie 2009, Tribunalul Dâmbovița a anulat autorizația de construire pentru motivul că nu ar fi trebuit să fie eliberată de primar, ci de consiliul municipal. De asemenea, tribunalul a observat că lipseau avizul de conformitate al Ministerului Culturii, acordul reclamantei, precum și expertiza tehnică privind impactul noii construcții asupra Catedralei. Totodată, tribunalul a stabilit că prin

construirea imobilului se aducea atingere zonei de protecție de care beneficia Catedrala în temeiul legii privind monumentele istorice.

14. Societatea M. a formulat recurs împotriva acestei hotărâri. Acesta a fost admis prin decizia definitivă din 25 iunie 2009 a Curții de Apel Ploiești, care a respins acțiunea reclamantei.

15. La 25 iunie 2009, lucrările de construire au fost reluate de societatea M. La 21 octombrie 2010, societatea M. a intrat în posesia clădirii.

16. În urma formulării unei cereri de revizuire de către reclamantă, printr-o decizie din 3 noiembrie 2010, Curtea de Apel Suceava a casat decizia din 25 iunie 2009 și a confirmat sentința din 27 februarie 2009 care anulase autorizația de construire (supra, pct. 13).

b) Somația care dispunea ca societatea M. să demoleze imobilul și procedura referitoare la contestarea acesteia

17. În urma anulării autorizației de construire eliberate la 24 februarie 2006 (supra, pct. 16), primarul a adresat o somație societății M. pentru a începe lucrările de demolare în termen de zece zile.

18. Societatea M. a introdus o acțiune împotriva primarului, solicitând anularea somației sus-menționate pentru motivul lipsei de legalitate și, cu titlu provizoriu, suspendarea executării acesteia.

19. Printr-o sentință din 7 martie 2012, Tribunalul București a admis cererea de suspendare. În urma recursului părților, printr-o decizie din 1 noiembrie 2012, Curtea de Apel București a anulat respectiva hotărâre și a respins cererea de suspendare a executării somației.

20. În ceea ce privește fondul contestației, printr-o sentință din 4 iunie 2013, Tribunalul București a decis să suspende judecarea cauzei până la soluționarea definitivă a acțiunii introduse de societatea M. în vederea obținerii unei autorizații administrative de regularizare a situației clădirii (infra, pct. 27).

3. Procedura având ca scop demolarea clădirii inițiată împotriva primarului

21. Reclamanta a sesizat Tribunalul Dâmbovița cu o acțiune prin care solicita demolarea clădirii ridicate în apropierea Catedralei, acțiune îndreptată împotriva primarului, având în vedere anularea autorizației de construire (supra, pct. 13 și 16).

22. Printr-o sentință din 28 iunie 2012, Tribunalul Dâmbovița a admis acțiunea. Instanța a dispus ca primarul „să emită o decizie de demolare a clădirii” și „să ia toate măsurile administrative pentru a readuce terenul adiacent Catedralei în situația în care se afla înainte de eliberarea autorizației de construire, în vederea [restabilirii] cadrului natural din zona de protecție a Catedralei”. Primarul a formulat recurs împotriva acestei sentințe.

23. Printr-o decizie definitivă din 23 ianuarie 2013, Curtea de Apel Ploiești a respins acțiunea formulată de primar pe motiv de tardivitate.

4. Procedura privind declararea zonei adiacente Catedralei drept zonă de utilitate publică

24. Reclamanta a sesizat autoritățile statului pentru ca acestea să demareze o procedură de declarare a utilității publice pentru lucrări de interes național în zona adiacentă Catedralei, care să includă clădirea și terenul pe care este situată, în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică („Legea nr. 33/1994”).

25. Întrucât nu a obținut un răspuns satisfăcător, reclamanta a chemat în judecată statul pe cale administrativă. Printr-o decizie definitivă din 27 iunie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție („Înalta Curte”) a admis parțial acțiunea și a dispus ca guvernul român să dea curs cererii reclamantei. Guvernul a solicitat clarificări cu privire la această decizie.

26. Printr-o decizie din 19 septembrie 2012, Înalta Curte a respins cererea respectivă. Printr-o decizie din 11 aprilie 2013, a respins, de asemenea, o cerere de revizuire formulată de guvern împotriva deciziei sale din 27 iunie 2012.

5. Acțiunea introdusă de societatea M. în vederea regularizării autorizației de construire

27. După ce a solicitat fără succes Primăriei Municipiului București („primăria”) să emită o autorizație administrativă de regularizare a clădirii, la 27 februarie 2013, în temeiul între altele, art. 59 alin. (3) din normele de aplicare din 12 octombrie 2009 ale Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții („Legea nr. 50/1991”; infra, pct. 49), societatea M. a sesizat Tribunalul București cu o acțiune prin care urmărea obligarea acesteia din urmă să îi elibereze o autorizație de regularizare a situației clădirii. Prin cererea adresată instanței, societatea M. intenționa în special să demonstreze că imobilul a fost construit în conformitate cu cerințele prevăzute în materie de urbanism, că anularea autorizației de construire a fost decisă din cauze unei lipse de competență a autorității care o emisese și că demolarea clădirii, ridicată în perioada de valabilitate a autorizației de construire, constituia o atingere adusă dreptului său la respectarea bunurilor proprii.

28. La 16 martie 2016, Tribunalul București a dispus realizarea a trei expertize în domeniile construcții civile, risc seismic și arhitectură și urbanism.

29. La 7 decembrie 2016, expertiza tehnică judiciară în specializarea arhitectură și urbanism a fost depusă la dosar. În ceea ce privește celelalte expertize judiciare tehnice dispuse (supra, pct. 28), realizarea lor este suspendată în prezent, procedura de cercetare a experților judiciari specializați fiind în curs de desfășurare.

30. Potrivit informațiilor de care dispune Curtea, această procedură este încă pendinte în primă instanță.

6. Demersurile întreprinse de primar în ceea ce privește executarea sentinței din 28 iunie 2012 pronunțate de Tribunalul Dâmbovița

a) Contestarea executării în vederea clarificării domeniului de aplicare a sentinței

31. Primarul a formulat contestație la executare, prin care solicita clarificări cu privire la domeniul de aplicare a sentinței din 28 iunie 2012 și suspendarea executării deciziei care trebuia executată.

32. Printr-o sentință din 15 aprilie 2015, Tribunalul Dâmbovița a dispus suspendarea executării până la pronunțarea deciziei pe fond privind contestația la executare.

33. În apel, printr-o decizie din 11 septembrie 2015, Curtea de Apel Ploiești a anulat sentința din 15 aprilie 2015 și a respins cererea de suspendare.

34. Cu privire la fondul contestației la executare, printr-o sentință din 2 octombrie 2015, Tribunalul Dâmbovița a observat că sentința din 28 iunie 2012 trebuie clarificată în sensul că sintagma „decizie de demolare a clădirii” presupune faptul că documentul intitulat „decizie de demolare” trebuia să fie emis în conformitate cu cerințele art. 8 din Legea nr. 50/1991, potrivit căruia demolarea unei construcții și a instalațiilor aferente acesteia nu se putea face decât pe baza unei autorizații de desființare obținute în prealabil de la autoritățile competente.

35. În urma recursului reclamantei, printr-o decizia definitivă din 4 aprilie 2016, Curtea de Apel Constanța a respins contestația la executare ca nefondată. Instanța a hotărât că sentința din 28 iunie 2012 era clară și putea fi executată fără clarificări sau interpretări suplimentare și că primarul avea obligația de a efectua toate demersurile prevăzute de lege pentru a executa obligațiile cuprinse în respectiva hotărâre.

b) Demersurile întreprinse în vederea obținerii unor expertize referitoare la demolarea clădirii

36. Printr-o decizie din 25 septembrie 2013, primarul a dispus efectuarea unei expertize tehnice pentru a se determina modalitățile de demolare a clădirii, pentru a se estima costurile demolării și pentru a se evalua impactul asupra clădirilor învecinate.

37. În urma acestei decizii, la 7 și la 10 februarie 2014, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București și Universitatea Tehnică de Construcții București au fost invitate să prezinte studii privind impactul imobilului asupra clădirii învecinate și asupra orașului din punct de vedere urbanistic și arhitectural. La 8, 21 și 30 ianuarie 2015, primăria a intrat în contact cu experți străini pentru a obține o analiză cu privire la durata și implicațiile financiare ale lucrărilor de demolare a clădirii.

38. În lipsa unor răspunsuri favorabile din partea experților străini și a universităților din România, la 24 aprilie 2015, Primăria Municipiului

București a publicat o ofertă pentru atribuirea unui contract de lucrări publice având ca obiect, pe de o parte, evaluarea impactului structurii clădirii în ceea ce privește siguranța în exploatare și riscul seismic și, pe de altă parte, stabilirea unor modalități de demolare a imobilului și impactul acestor operațiuni asupra clădirii învecinate. Această ofertă a fost anulată în lipsa unui răspuns în conformitate.

39. La 11 august 2015, municipalitatea a publicat o nouă ofertă de atribuire care a fost, de asemenea, anulată în lipsa unui răspuns.

40. În observațiile sale prezentate la 29 noiembrie 2017, Guvernul a indicat că, până la această dată, nici universitățile din România, nici experții naționali și internaționali contactați în vederea prezentării unei oferte tehnico-economice nu au depus documentele solicitate de primărie.

c) Demersurile întreprinse pentru obținerea avizului din partea Ministerului Culturii cu privire la demolarea clădirii

41. Pe de altă parte, făcând trimitere la Legea nr. 50/1991, primarul a solicitat Ministerului Culturii să emită un aviz cu privire la demolarea clădirii.

42. La 29 iunie 2017, Ministerul Culturii a răspuns primarului că problema impunea ca acesta să dea un aviz. Ministerul a solicitat transmiterea în acest scop a unui dosar care să conțină documentele prevăzute de lege în acest sens, cum ar fi, de exemplu, documentele care au fost solicitate pentru a se elibera autorizația de construire, dovada deținerii unui drept asupra imobilului sau terenului, documentația tehnică privind proiectul de construire, expertizele efectuate pentru construire și un raport de audit energetic.

43. Întrucât nu deținea aceste documente, la 30 august 2017, primarul s-a adresat societății M. pentru a le obține. Potrivit celor mai recente informații furnizate de părți, solicitarea respectivă a rămas fără răspuns.

7. Demersurile autorităților în vederea executării deciziei definitive din 27 iunie 2012 a Înaltei Curți

44. La 3 iulie 2012, pentru a asigura executarea deciziei definitive din 27 iunie 2012 a Înaltei Curți (supra, pct. 25), Secretariatul General al Guvernului a intrat în contact cu Ministerul Finanțelor Publice și cu autoritățile locale, în conformitate cu procedura prevăzută de Legea nr. 33/1994. La 10 august 2012, Ministerul Culturii a transmis o versiune incompletă a dosarului privind cercetarea prealabilă în vederea declarării utilității publice către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, iar la 28 august 2012 acesta din urmă a comunicat primului ministru menționat documentele suplimentare solicitate.

45. La 27 martie 2015, executorul judecătoresc mandatat de reclamantă a adresat guvernului o somație prin care îi solicita să înceapă executarea deciziei din 27 iunie 2012 în termen de zece zile, prin adoptarea unei hotărâri de guvern de declarare a utilității publice. La 9 aprilie 2015, guvernul a informat reclamanta că problema a fost analizată în cadrul ședinței din 2

aprilie 2015 și că prim-ministrul a adoptat, la 7 aprilie 2015, o decizie administrativă publicată în aceeași zi în Monitorul Oficial prin care a fost înființat un comitet interministerial. A precizat că acest comitet, care era alcătuit din reprezentanți ai Ministerului Justiției, ai Ministerului Culturii și ai Secretariatului General al Guvernului, avea sarcina de a stabili măsuri concrete și termene precise pentru executarea deciziei menționate a Înaltei Curți.

46. Potrivit informațiilor furnizate de reclamantă, nu există niciun element nou cu privire la executarea acestei decizii.

8. Alte informații privind cauza

47. Printr-o sentință din 14 ianuarie 2014, Tribunalul București a hotărât să suspende examinarea unei acțiuni civile intentate de reclamantă împotriva societății M. prin care să fie obligată la demolarea clădirii, până la soluționarea acțiunii introduse de societatea M. pentru regularizarea situației clădirii (supra, pct. 27-30).

48. Potrivit unui studiu efectuat la 13 martie 2014, la cererea reclamantei, de către societatea Luxemburger Team GmbH, clădirea putea fi demolată prin dezafectarea etaj cu etaj, în ordine inversă a construcției. Costurile totale estimate ale demolării erau de 7,4 milioane de euro (EUR). Guvernul indică faptul că, potrivit estimărilor societății M. publicate în mass-media, costurile demolării sunt estimate la aproximativ 73 milioane EUR.

B. Dreptul intern relevant

49. Art. 59 alin. (3) din normele din 12 octombrie 2009 de aplicare a Legii nr. 50/1991 au următorul cuprins:

„În situația în care construcția realizată fără autorizație de construire întrunește condițiile urbanistice de integrare în cadrul construit preexistent, autoritatea administrației publice locale competente poate proceda la emiterea unei autorizații de construire în vederea intrării în legalitate, în coroborare cu luarea măsurilor legale care se impun, numai în baza concluziilor unui referat de expertiză tehnică pentru cerința esențială de calitate «rezistență mecanică și stabilitate» privind starea structurii de rezistență în stadiul fizic în care se află construcția, precum și pentru cerința esențială de calitate «securitatea la incendiu», numai după emiterea acordului [autorităților competente în materie] de mediu, în condițiile legii.”

50. Potrivit dispozițiilor Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, declararea utilității publice se face după efectuarea unei cercetări prealabile și în urma înscrierii lucrărilor în cauză în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului pentru localitatea în care acestea trebuie efectuate. Scopul cercetării prealabile este de a stabili existența elementelor de natură să justifice interesul național, precum și avantajele economice și sociale, de mediu sau de altă natură care nu pot fi obținute decât prin expropriere. Dosarul pentru realizarea cercetării este elaborat de

Ministerul Culturii și trebuie înaintat Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

51. Cercetarea sus-menționată este realizată de o comisie numită prin hotărâre de guvern și este alcătuită din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice și ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și din reprezentanți ai autorităților locale pe teritoriul cărora trebuie să fie efectuate lucrările. În cazul în care comisia concluzionează în sensul necesității declarării utilității publice pentru lucrările în cauză, este întocmit un proiect de hotărâre de guvern de către cele două ministere.

CAPETE DE CERERE

52. Invocând art. 6 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamanta se plânge că statul nu și-a îndeplinit obligația de a asigura executarea hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea sa.

53. Citând art. 6 și 13 din Convenție, acesta din urmă coroborat cu art. 9 și 11 din Convenție, susține că procedura de anulare a autorizației de construire nu a fost nici echitabilă, nici emisă într-un termen rezonabil de instanțe imparțiale.

54. În temeiul art. 9 și 11 din Convenție, denunță, de asemenea, lipsa protecției juridice a edificiului Catedralei.

ÎN DREPT

A. Cu privire la capătul de cerere în temeiul art. 6 § 1 din Convenție referitor la neexecutarea hotărârilor interne definitive

55. Invocând art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamanta se plânge de imposibilitatea de a obține executarea hotărârilor definitive pronunțate în favoarea sa. Curtea consideră că, în circumstanțele cauzei, trebuie să examineze afirmațiile reclamantei exclusiv în temeiul art. 6 § 1 din Convenție [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Radomilja și alții împotriva Croației* (MC), nr. 37685/10 și 22768/12, pct. 114 și 124, 20 martie 2018, și *Ruianu împotriva României*, nr. 34647/97, pct. 53 și 75, 17 iunie 2003]. Acest din urmă articol prevede, în partea sa relevantă în speță:

Art. 6 § 1

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărâ [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]”.

1. Observațiile părților

a) Guvernul

56. Guvernul susține că executarea hotărârilor judecătorești favorabile reclamantei se dovedește a fi foarte complexă. Acesta arată că autoritățile naționale nu pot dispune demolarea clădirii fără a ține cont de interesele societății M., care are posibilitatea de a obține o autorizație de regularizare într-o procedură care este încă pendinte în fața instanțelor naționale. În continuare afirmă că opinia experților este absolut necesară pentru a stabili modalitățile optime pentru demolare, ținând seama de dimensiunile considerabile ale clădirii și apropierea acesteia de fundația Catedralei.

57. În ceea ce privește decizia Înaltei Curți din 27 iunie 2012, Guvernul descrie dreptul aplicabil și demersurile întreprinse până în prezent de către autorități pentru executarea acesteia (supra, pct. 44, 45, 50 și 51).

b) Reclamanta

58. Reclamanta arată că primarul nu a efectuat decât un singur demers pentru executarea deciziei definitive din 3 noiembrie 2010 a Curții de Apel Suceava (supra, pct. 17). În ceea ce privește decizia definitivă din 23 ianuarie 2013 a Curții de Apel Ploiești, afirmă că primarul nu a făcut niciun demers voluntar și că toate acțiunile sale nu au urmărit decât să întârzie executarea. Reclamanta consideră că demolarea nu ar aduce atingere dreptului de proprietate al societății M., pentru motivul că imobilul a fost construit în temeiul unei autorizații de construcție nule și că respectiva societate nu este înregistrată ca proprietar al imobilului în cartea funciară. Mai adaugă că această din urmă decizie impune doar primarului obligația de a emite un act administrativ care poate fi contestat în justiție, inclusiv de către societatea M.

59. În ceea ce privește decizia definitivă din 27 iunie 2012 a Înaltei Curți, reclamanta arată că guvernul român nu a adoptat măsuri concrete de executare.

2. Motivarea Curții

a) Principii aplicabile

60. Curtea face trimitere la jurisprudența sa consacrată referitoare la neexecutarea sau executarea tardivă a deciziilor interne definitive (a se vedea, de exemplu, *Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu împotriva României*, nr. 2699/03 și 43597/07, pct. 55-60, 7 ianuarie 2014). Pentru a evalua îndeplinirea cerinței de executare a deciziei într-un termen rezonabil, Curtea ia în considerare complexitatea procedurii, comportamentul părților și al autorităților naționale implicate, inclusiv cel al legiuitorului, precum și obiectul deciziei care trebuie executată [*Dumitru și alții împotriva României* (dec.), nr. 57265/08, pct. 40, 4 septembrie 2012].

b) Aplicarea acestor principii în speță

61. Curtea observă de la bun început că reclamanta urmărește să obțină, prin intermediul diferitelor acțiuni introduse în fața instanțelor naționale, readucerea terenului din vecinătatea bunurilor sale în situația anterioară în care se afla înainte de construirea imobilului în litigiu de către societatea M. În urma introducerii acestor acțiuni, partea interesată a obținut decizii favorabile despre care consideră că îi acordă dreptul de a solicita autorităților naționale – în speță primarul și guvernul – să ia măsurile necesare pentru demolarea clădirii.

62. Cu toate acestea, Curtea observă că decizia din 3 noiembrie 2010 a Curții de Apel Suceava, deși anulase autorizația de construire a societății M. (supra, pct. 13 și 16), nu a dispus demolarea imobilului. În fapt, anularea autorizației de construire nu conduce în mod automat la demolarea clădirii care face obiectul autorizației în discuție [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Rupar împotriva Sloveniei* (dec.), nr. 16480/02, pct. 41, 18 mai 2010].

63. De asemenea, constată că, deși primarul a adresat o somație societății M. solicitându-i să înceapă lucrările de demolare în termen de zece zile, această somație a făcut obiectul unei contestații din partea societății menționate. Deși este adevărat că printr-o decizie din 1 noiembrie 2012 Curtea de Apel București a respins cererea de suspendare a executării acestei somații, depusă de societatea M. (supra, pct. 19), nu este mai puțin adevărat că, în ceea ce privește fondul contestației privind legalitatea acestei somații, prin sentința din 4 iunie 2013, Tribunalul București a hotărât să suspende judecarea cauzei până la soluționarea definitivă a acțiunii intentate de societatea M. în vederea obținerii unei autorizații administrative de regularizare a situației imobilului (supra, pct. 20).

64. Curtea constată că, în urma inițierii de către reclamantă a unei noi proceduri, prin decizia definitivă din 23 ianuarie 2013, Curtea de Apel Ploiești a solicitat primarului să emită o decizie de demolare a imobilului și să ia toate măsurile administrative pentru a readuce terenul adiacent Catedralei în situația în care se afla înainte de eliberarea autorizației de construire, în vederea restabilirii cadrului natural din zona de protecție a Catedralei (supra, pct. 22 și 23).

65. Curtea observă, de asemenea, că, prin decizia din 27 iunie 2012, Înalta Curte a solicitat guvernului să răspundă cererii prin care se solicita adoptarea unui hotărâri de declarare a utilității publice pentru lucrări de interes național în ceea ce privește clădirea și terenul pe care se afla, în termen de șaiszeci de zile de la data pronunțării deciziei, în conformitate cu procedura prevăzută de Legea nr. 33/1994. Prin urmare, nu era vorba decât despre prescrierea în sarcina intimatei a obligației de a soluționa problema în cauză dând curs cererii care îi fusese adresată de reclamantă, iar de impunerea unei anumite soluții la această problemă.

66. Curtea constată astfel că hotărârile care impuneau în speță obligații autorităților interne sunt decizia definitivă din 23 ianuarie 2013 a Curții de

Apel Ploiești și decizia definitivă din 27 iunie 2012 a Înaltei Curți. Prin urmare, trebuie să examineze măsurile luate de autoritățile naționale în vederea executării acestor hotărâri.

67. Curtea observă de la bun început că, în speță, nu este vorba despre un caz tipic de neexecutare a unei hotărâri definitive, în care statul este răspunzător, în fața Curții, pentru neplata datoriilor organelor sale sau pentru o încălcare în ceea ce privește sistemul pus la dispoziția creditorilor pentru ca hotărârile judecătorești să fie executate.

68. De asemenea, observă că această cauză prezintă o anumită complexitate, ținând seama atât de obiectul deciziilor care trebuiau executate, cât și de interesele în cauză. Astfel, demolarea clădirii va avea consecințe asupra intereselor societății M. și, având în vedere costul operațiunii, asupra interesului general (supra, pct. 48). La aceasta se adaugă fără îndoială dificultățile practice provocate de dimensiunea clădirii și de apropierea față de proprietatea reclamantei, a cărei importanță istorică este certă (supra, pct. 4 și 6).

69. În ceea ce privește executarea deciziei din 28 iunie 2012, devenită definitivă ca urmare a deciziei din 23 ianuarie 2013 a Curții de Apel Ploiești (supra, pct. 22 și 23), Curtea observă că primarul a sesizat instanțele interne cu o contestație la executare care avea ca scop să obțină lămuriri cu privire la conținutul și la domeniul de aplicare al conținutului deciziei care făcea obiectul executării (supra, pct. 32). În această privință, trebuie să se observe că, pe parcursul procedurii în cauză, instanțele interne au dispus suspendarea executării silite, pentru o perioadă de aproximativ cinci luni (supra, pct. 32 și 33) și că, prin sentința din 2 octombrie 2015, Tribunalul Dâmbovița a admis contestația (supra, pct. 34). Chiar dacă aceasta din urmă a fost respinsă printr-o decizie definitivă din 4 aprilie 2016 a Curții de Apel Constanța (supra, pct. 35), nu este mai puțin adevărat că obligația care îi revenea primarului ca urmare a deciziei din 28 iunie 2012 privea un subiect controversat, ținând seama, în special, de valoarea economică a proprietății în cauză și de impactul deciziei asupra tuturor clădirilor învecinate. Prin urmare, nu i se poate reproșa că a întârziat în mod nejustificat procedura.

70. În plus, Curtea constată că Ministerul Culturii nu a putut să își dea avizul cu privire la demolarea imobilului, întrucât societatea M. nu a transmis primarului o serie de documente referitoare la imobil (supra, pct. 42 și 43), documente de care, *a priori*, era singura care dispunea. Autoritățile interne nu sunt așadar răspunzătoare pentru întârzierile cauzate de lipsa de cooperare din partea societății M.

71. Curtea constată în continuare că primarul a făcut demersuri pentru a obține expertize tehnice pentru a stabili modalitățile de demolare a imobilului, pentru a estima costurile demolării și pentru a evalua impactul asupra construcției învecinate (supra, pct. 36). Cu toate acestea, potrivit înscrisurilor aflate din dosar, în pofida inițiativelor primarului (supra, pct. 37 și 39), aceste demersuri nu au avut niciun rezultat până în prezent. Curtea nu

poate ignora faptul că obstacolele întâmpinate sunt reale, dat fiind că, în cadrul procedurii inițiate de societatea M. în vederea regularizării autorizației de construire, chiar și instanța judiciară întâmpină dificultăți în a obține expertize tehnice de specialitate (supra, pct. 28 și 29).

72. Curtea nu poate să ignore nici faptul că, în speță, clădirea în litigiu a fost construită de o societate privată care nu a fost parte la procedura desfășurată împotriva primarului și care viza demolarea imobilului (supra, pct. 21). De asemenea, observă că, în temeiul dreptului intern, în cazul în care o clădire a fost construită fără autorizație de construire, legislația națională permite obținerea unei autorizații de regularizare (supra, pct. 49). Observă, de asemenea, că societatea M. a inițiat o procedură administrativă, care ar trebui să stabilească dacă imobilul în cauză îndeplinește condițiile impuse de lege pentru regularizarea situației (supra, pct. 27). De asemenea, observă că, deși în urma acestei proceduri, în prezent pendinte, nu poate repune în discuție obligația de emitere a unei decizii de demolare impuse primarului prin decizia definitivă din 23 ianuarie 2013, nu este mai puțin adevărat că decizia care va fi adoptată în această cauză va avea, cu siguranță, consecințe asupra legalității construcției. Astfel, instanțele interne au decis să suspende judecarea cauzei până la soluționarea definitivă a acțiunii în regularizare atât în cadrul procedurii având ca obiect contestarea legalității somației emise către societatea M. de a demola imobilul (supra, pct. 20), cât și în cadrul procedurii civile inițiate de reclamantă pentru a constrânge societatea M. să demoleze ea însăși imobilul (supra, pct. 47). Primarul nu este răspunzător pentru întârzierea astfel provocată.

73. În acest context, în care primarul trebuie să pronunțe o decizie de demolare a unei construcții aparținând unui terț care nu a fost parte la procedura în litigiu și care, mai ales, în temeiul dreptului intern, este îndreptățit să solicite regularizarea situației, Curtea consideră că autoritățile interne trebuie să asigure un just echilibru între interesele diferitelor părți interesate. În pofida eforturilor depuse până în prezent de autoritățile interne, mai este necesară clarificarea, prin procedura judiciară inițiată de societatea M., chestiunii legalității imobilului care face obiectul litigiului. Rezultă că, pentru debitorul și creditorul în cauză, litigiul nu este încă soluționat. De asemenea, cu sprijinul expertizelor tehnice, va trebui să se stabilească impactul real al demolării imobilului asupra clădirii învecinate, inclusiv asupra clădirilor clasificate drept monumente istorice, care aparțin reclamantului.

74. În continuare, în ceea ce privește decizia din 27 iunie 2012 a Curții Supreme (supra, pct.25), Curtea observă că anumite acte de executare au fost întreprinse de autoritățile competente (supra, pct.44 și 45) și că procedura în cauză este complexă, implicând intervenția mai multor ministere (supra, pct.50 și 51).

75. Prin urmare, în circumstanțele concrete ale speței, dată fiind complexitatea procedurilor de urmat, situația încă neclarificată a legalității

imobilului în cauză și faptul că statul a întreprins demersuri pentru a stabili modalitățile de demolare și impactul asupra clădirilor învecinate, întârzierile în execuție sunt justificate și nu aduc atingere dreptului de acces la o instanță al reclamantei. Curtea consideră că este important să i se ofere statului posibilitatea de a continua eforturile pentru a pune capăt situației generate de construirea imobilului, ținând seama de necesitatea de a asigura un just echilibru între interesele aflate în joc.

76. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 lit. a) și art. 35 § 4 din Convenție.

B. Cu privire la alte critici întemeiate pe articolele 6 § 1, 9, 11 și 13 din Convenție

77. În ceea ce privește restul motivelor invocate de reclamantă, ținând seama de toate elementele de care dispune, și în măsura în care este competentă pentru a cunoaște acuzațiile formulate, Curtea nu constată nici o aparentă încălcare a drepturilor și libertăților garantate prin Convenție. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 lit. a) și art. 35 § 4 din Convenție.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 6 decembrie 2018.

Andrea Tamietti

Paulo Pinto de Albuquerque

Grefier adjunct

Președinte